

Naturvernforbundet i Bærum

Bekkestua 29.03.2021

Bærum kommune

post@baerum.kommune.no

Klimastrategi 2030, Naturvernforbundet i Bærum, arkivsak 21/863

Høringsuttalelse til revidert klimastrategi og tiltakslisten

Naturvernforbundet i Bærum (NiB) er glad for at Bærum tar klimakrisen på alvor. Det er viktig med en ambisiøs klimastrategi, og vi berømmer kommunens ønske om å gå foran som et godt eksempel i klimaarbeidet. Vi mener likevel at strategien kan forbedres.

Vårt viktigste innspill er at **klimakrisen og naturmangfoldkrisen må vurderes og møtes i sammenheng**. Bærum må både bli klimaklok og naturklok. FNs bærekraftsmål er viktige, og i tillegg til målene 11, 12, 13 og 17 må denne strategien bidra til bærekraftsmål 14 (Liv under vann) og 15 (Liv på land). Forordet peker på at klimastrategien er avstemt i forhold til en rekke strategier, men nevner ikke strategien for naturmangfold, som skal være under arbeid. Klima og natur og miljø må ses i sammenheng.

Målet for reduksjon av direkte klimagassutslipp er satt til 55-60% innen 2030, målt mot nivået i 2009. Sammenliknet med f.eks. Oslo, som ønsker å redusere direkte utslipp med 95% (mot 1990-nivå) kan målet virke lite ambisiøst. Asker har satt som mål en reduksjon på 65%. Vi mener **målet for Bærum må skjerpes**, men vil samtidig understreke at det viktigste er å gjennomføre tiltak som virker.

Ifølge strategien er utfordringer som gjelder reduksjon av direkte klimagassutslipp spesielt knyttet til forventet befolkningsvekst og målet om nullvekst i persontransporten. NiB mener Bærum legger opp til en **for høy befolkningsvekst** som ikke bare utfordrer klimagassutslipp, men også vern av naturmangfold.

Vi savner en omtale av måloppnåelse så langt for den tidligere klimastrategien og **omtale av rapportering**: hvordan følge opp at Bærum når de målene som blir satt. Vi viser til høringsutkast for kommuneplanens samfunnsdel, der det står at Bærum kommune skal «Føre

klimaregnskap og klimabudsjett for å nå våre mål». Klimastrategien må utdype hvordan rapportering skal skje, både overordnet og for Bærums egen virksomhet. Vi viser til utkast til klimaplan for Asker, som setter opp en rekke konkrete indikatorer som oppfølging av planen skal måles på.

Vi er også glade for at strategien i så stor grad omtaler de indirekte utslippene av klimagasser, og ikke bare ser på direkte utslipp. Det er positivt at kommunen tar opp **langsiktig karbonlagring i naturområder**.

Dette må bety at **naturområder og dyrket mark ikke skal nedbygges**. Som det står i utkast til kommuneplanens samfunnsdel: Prioritere, transformere og gjenbruke nedbygde arealer fremfor å ta i bruk ubebygde areal. Vi mener Bærum bør sette seg et ambisiøst **mål om arealnøytralitet** og føre et eget **arealregnskap**. Bærum bør ikke være mindre ambisiøs enn Asker, som ifølge sitt utkast tar sikte på å bli arealnøytral. Vi foreslår at siste kulepunkt i strategien under 2.2 endres til *«Unngå nedbygging av arealer med høy karbonlagring, som myr og dyrket jord, og sikre god forvaltning av skog. Det innføres arealregnskap for å følge opp utviklingen.»*

Nedbygging av dyrka mark i bytte mot **flytting av matjord må ikke forekomme**. Flytting av matjord gir ikke fullgod erstatning for den dyrka marka, og innebærer betydelige karbonutslipp (både fra selve flytteprosessen og fra jorda).

En del dyrkbar mark i Bærum ligger mer eller mindre brakk. Disse områdene kan i større grad brukes til **parselhager/urbant landbruk**. Dyrking av kortreiste grønnsaker, gjerne økologiske, vil ta vare på jorda og bidra til lavere indirekte karbonutslipp. Vi foreslår følgende nye tiltak under område 2.2.5: *«Etablere urbant landbruk/parselhager på områder med dyrkbar mark.»*

Vi vet at skog utgjør et viktig karbonlager, og at hoveddelen av karbonet lagres i bakken. Flatehogst bidrar til stort karbontap. Vi vet også at eldre skog fremdeles lagrer mye karbon, slik at hogst ofte bør utsettes. I tråd med kommunens ambisjon om å være et forbilde, forventer vi at **kommunens skoger forvaltes på en måte som gir minst mulig karbontap og størst mulig vern av naturmangfold**. Dette bør også gjelde private skoger, hvilket må bety en mer restriktiv praksis i godkjenning av hogstsøknader. Vi viser til Meld. St. 13, Regjeringens klimaplan 2021-2030, der det bl.a står:

«Vi skal i enda større grad innrette skogforvaltninga for å auke opptaket av CO₂ og leggje til rette for at skogområda blir større slik at opptaket aukar. Bruken av skogen skal kombinerast med vern og andre miljøomsyn for å sikre berekraftig skogsdrift der naturmangfold og økosystemtenester blir tekne vare på.»

Konkret foreslår vi at følgende tiltak innarbeides under område 2.2.5:

«Bærum kommune forvalter skog med mål om minst mulig karbontap og størst mulig vern av naturmangfold.»

Vi ber også om at Bærum følger Asker kommunes eksempel, og setter seg mål om 10% skogvern. Også Bærum må se om flere skogområder bør innlemmes i Osloområdet.

Myr er et spesielt viktig karbonlager. Myr må ikke nedbygges, og kommunen må ikke bruke torvprodukter. Vi foreslår et nytt tiltak under delmål 2.2.5: *Bærum kommune skal bruke torvfri jord i egen drift.*

Vi mener kommunen må stille **høye klima- og miljøkrav til utbyggere**. Tydelige krav om utslippsfrie byggeplasser, sortering av byggavfall og klimabudsjetter er bra. Men det må også stilles krav om å ta vare på matjord og på stedegen vegetasjon. Dette er for eksempel svært aktuelt ved fortetting i villaområder. Videre må det stilles krav til ny beplantning, om at den skal være stedegen og insektvennlig. Slike krav vil være viktige både for klima og naturmangfold. Vi foreslår et nytt kulepunkt i strategien under 2.2: *«Stille krav til utbyggere om å ta vare på matjord og stedegen vegetasjon.»* Dette må også inn i tiltakslisten.

Vi mener at flere av **kulepunktene under 2.2 bør forsterkes**. I nåværende kulepunkt 3 foreslår vi at «etterspørre» endres til «kreve», og nåværende kulepunkt 4 bør endres til *«Stille tydelige krav ved anskaffelser og kreve miljø- og klimasertifiserte produkter og tjenester.»*

Innkjøpskrav er generelt et viktig virkemiddel. Kravene må omfatte både klima- og miljøkrav, og være strenge. Dette kan gjøres mer tydelig flere steder i strategien. Konkret foreslår vi at Bærum kommune også krever klimasertifiserte finansielle tjenester.

Strategien går inn for å «Snu transporthierarkiet», men legger likevel mest vekt på utslippsfrie kjøretøy. Det er fint med sykkel- og gangstrategi, men det vil trolig ikke monne mye. Den store utfordringen er å få folk over på kollektiv, særlig etter at koronareglene har frarådet bruk av kollektivtransport. Vi mener at **ytterligere incentiver for bruk av kollektivtransport må utredes**, og at dette skal innarbeides i tiltakslisten.

Vi savner mål og tiltak som kan gjøre Bærum mer **klimarobust**. Aktuelle tiltak som kan innarbeides i strategien/tiltakslisten er å utvikle og utvide grøntstrukturen, åpne bekker og elver og restaurere vassdrag.

Vi savner også en vurdering av hvordan klimatiltak kan iverksettes på en måte som bidrar til **sosial utjevning**.

Andre kommentarer:

- Et tiltak under delmål 1.1.2 er «FOSSILFRITT FORVALTNINGSOMRÅDE FOR MASSER OG BYGGEVARERESSURSER I BÆRUM: Utvikling og etablering av et samlet mottaks- og forvaltnings-senter (ressursbank) på Avtjerna vil bli et sentralt anlegg for mottak, håndtering og gjenbruk av masser og byggavfall.» Vi forutsetter at dette **ikke innebærer bruk av Brenna som masseforvaltningsområde**.
- Satsingsområde 2.1. mangler tiltak på rehabilitering av bygg. Dette er et viktig punkt; rive og bygge nytt gir store karbonutslipp. Kommunen bør forlange, både av seg selv

og andre utbyggere, at rehabilitering av bygg vurderes opp mot behov for å bygge nytt, og at det utarbeides karbonbudsjett for alternativene.

- Et tiltak under satsingsområde 2.1 er et pilotprosjekt for utendørsbelysning. Vi mener at man ikke bare skal se på redusert energibruk ved bruk av LED, men også må så på problemet med **lysforurensning**. Redusert forurensning fra lys er viktig bl.a. for å bevare insektene våre.
- Delmål 2.2.4 (Redusert restavfall med 15%). Et incentiv til redusert restavfall kan være å la naboer dele på restavfallskasse mot redusert gebyr.
-

Vennlig hilsen

for Naturvernforbundet i Bærum

Kari Balke Øiseth (sign.)

leder

Liv Hilde Vårvik Lien (sign.)
nestleder